

EDINOST

Izjava, izveščila ponedeljek, v. 1. 1. 1923. —
A. 20. 1. 1. 1923. —
pisma se sprejemajo, rokopolje 1. 1. 1923. —
Anton Cerbec. — Lastnik tiskarne Edinost. Tisk tiskarne Edinost. Maribor.
Znak za mesec: L. 7. — 3 mesece L. 19.50, pol leta L. 33. — za celo leto L. 60. —
Za inostranstvo mesečno 4 lire več. — Telefon uredništva in uprave št. 11-37.

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v
širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent.
osmrtnice zabave, poslanice in vabila po L. 1. — oglasi denarnih zavodov
po L. 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj po L. 2. — Oglasi
naročnine in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica št.
Franciška Asiškiga št. 20, 1. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave št. 11-37.

GOSPODU PREFEKTU

Na vse naše pritožbe radi krivic, ki jih
moramo trpeti slovenski življenj v Julijski
Krajinah na šolskem polju, odgovarja ita-
lijanski tisk zadnje case s tem, da kaže na
Goriško, čes: vidite, kako dobrohotno
površuje vlada tam slovensko šolstvo!
V odgovor na ta trik naj podamo tu ne-
koliko posnetkov iz članka, ki ga je priobčil
zadnji «Učiteljski list» pod naslovom «Go-
spodu prefektu».

Italijanski listi so se te dni sklicevali
posebno na poročilo šolskega nadzornika
Rubbije o razmerah osnovne šole v Go-
riškem okraju. Glasilo našega učiteljskega
priznava, da se je tam šolska oblast lu-
dila, dvigniti šolstvo na stopnjo, na kateri
je bilo že pred vojno. V potku samem —
piše «Učiteljski list» — so se izvršile naj-
važnejše spremembe z uvedbo italijan-
ščine in zemljepisne in zgodovine Italije.
Nadzornik Rubbija priznava, da je pri pr-
vem poskusu slovensko učitelstvo po svoj-
ih močeh podpiralo učitelje za italijanski
jezik. «Risorgimento» pa je poučevalo
samo z zelo dobrimi uspehi. Učitelstvo je
vrnilo svojo dolžnost in se je tudi moralno-
politično tako zadržalo, da ni bilo proti
njemu treba uporabljati nikalnih stroh-
mer. Izmed 208 učiteljev in učiteljic se je
v minulim letu le proti enem vršila di-
sciplinarna preiskava. Pri tem treba po-
misliti, da je bilo minulo šolsko leto po-
litično dovolj voharno in da je fašizem iz-
vedel vrsto raznih sprememb tudi v osnov-
nem šolstvu.

Sprico teh urejenih razmer smo pa imeli
— ugotavlja «Učiteljski list» — v sežan-
skem okraju naravnost »infamne odno-
šaje» na šolskem polju. Dogajajo se stvari,
ki so naravnost neverjetne. Prevekrat
smo doživeli, da je osrednja šolska oblast
odobrila vse, kar so proti učitelstvu ukre-
nili podrejeni organi, čeprav je bilo v šol-
sko-političnem ozračju še tako zgrešeno in
nemiselnost. Je tu birokratizem, ki pozna
akte (včasih tudi ne) in rešuje stvari ma-
šinske, ne da bi se daleje menil, ali so
življene ali mrtve materije za njegovini
skladniški papirja.

«Učiteljski list» omenja preganjanje uč-
telja Janka Furlana najprej v sežanskem
in potem v postojanskem okraju. To je
značilen kosček politične zgodovine, ki
ostane kot zrcalo razmer, v katerih smo
živeli. Preganjanje učitelja Furlana in temu
sledenča »irendentistična« afera učiteljev
na Krasu pa ni v svojih zadnjih vzrokih
politična, ampak zasebno-afaristična za-
deva. Svoj začetek ima v pozidavanju po-
rušenih vasi v nabrežinski okolici. Na-
ravno je, da se je ravila pri tem konku-
renca in da so bila različna mnenja o so-
lidskosti različnih podjetij. Vas Sempolaj je
oddala večino svojega dela stavbeni za-
druzi C. E. R. G. Nekega dne pa je prišel
k učitelju Furlanu, ki je bil tudi občinski
tajnik, zastopnik druge stavbene zadruge
in je izrazilo posvarilo učitelja, naj ne na-
stopa proti podjetju, ki se je čutilo v Sem-
polaju zelo prikranjeno. Stvar se je sicer
nekako poravnala, vendar je bil v noči
od 12. do 13. julija 1922 izvršen eklatantni
atentat na stanovanje rodbine učitelja in
le čudežnim potom so ostali prizadeti ne-
poskodovani. Na pa jim kazalo ostati v
Sempolaju in Furlan je prosil, naj bi ga
okoli šolski svet premestil v Stanjel. To
prošnjo je podprefekt Guglielmo odklonil
in namignil Furlanu, naj gre iz okrajja!
Krivic niso našli kdaj temu, da je Furlan
namignil podprefektu, koga sumi Casnik,
ki so poročali o dogodkih, so menili, da
Guglielmo ne postopa proti Furlanu kot

zastopnik vlade, ampak kot zasebno pri-
zadet mož.

Tu je stopilo na pozorišče sežansko uč-
teljsko društvo, posebno pa njega predsed-
nik Hreščak. Zato je ta poslednji postal v
oči podprefekta odgovoren za vse, kar
so pisali o njem listi. Hotel je premestiti
Hreščaka v Stanjel. Ker pa se mu to v
okrajnem šolskem svetu ni posrečilo, je
odstranil z mesta voditelja sežanske ljud-
ske šole učitelja — Pahorja, odbornika
učiteljskega društva! Učitelju Furlanu pa
se je posrečilo priti v Nidanje soto po-
stojanskega okraja. Pa tudi po odhodu Gu-
glielma v Postojno sta učiteljsko društvo
in učitelstvo sežanskega okraja ostala za-
namenovana kot — silno nevarna država.

Prišla sta torej v postojanski okraj Gu-
glielmo kot podprefekt in Furlan kot uč-
telj v Nidanjem selu. Ta poslednji je bil
stalno pod nadzorstvom, a v zvezi z
vsem naštetim je prišla v januarju oziroma
februarju aretacija štirih kraških učiteljev!
Za tiste, ki vedo vse podrobnosti, je go-
tova stvar, da imajo vsi dogodki svoj
vir, ne v škodi, ki bi jo bila morda trpela
državna ideja vladodržavne agitacije
učitelstva, ampak je v nasprotovanju uč-
teljev proti — nekaterim podjetjem! Iz
tega se je priredila velika irendentistična
afeta, ki zahteva vedno novih žrtev.

Danes, ko vidimo — pravi «Učiteljski
list» — kako padajo ena za drugo osebe,
ki so se večerj oblačile in vremenile in ki
so uživale neomejeno zaupanje od zgoraj,
smemo razporežiti avtorizeto, kakš so ti
ljudje, ki se znajo izogniti odgovornosti
za svoje početje s tem, da se zakrinkajo
s svojo lažljivo vdanostjo državi, koristi
Italiji!

Tu je napisal «Učiteljski list» ugotovi-
tev, ki jo reba debelo podčrtati: «Učitel-
stvo Krasa bistveno ni in ne more biti dru-
gačno, nego učitelstvo v goriškem okraju
in to iz enostavnega razloga, da delo pod
istimi zakoni in v enakih razmerah!» —
In vendar: kakšna razlika v postopanju tu
in tam! Učitelj ima zavest odgovornosti,
obenem pa je službeno tako odvisen, da
ne more izpregovoriti ni besede, o kateri
bi bil gotov, da se ne raznese v vse štiri
vetrove. In pri tem naj bi naš proti državi,
ki mu vendar le daje možnost življenja!!!
Učitelstvo pa je tudi dovolj inteligentno,
da zna ločiti čisto prepričanje in varžano
sebičnost ter da se ne pokori slepo ljudem,
ki nimajo čistih namenov. Od tudi nemi-
lost, proskribcije in zasledovanja. To pa
ni z delom v šoli v nikakoli zvezi. Tudi uč-
telje je po zakonu državljan in je naposled
človek, ki ima kot tak še kakšno pravico.
Nobenemu režimu se še ni posrečilo, da bi
iz učiteljev napravilo same evnuhe. Pod
zloglasno vladavino avstrijske se je moglo
učitelstvo udeleževati v občinskih, de-
želnih in državnih ustanovah. Tudi Italija
ni nikdar krtila učiteljske pravice! Kralji-
tvo jih pa včasih birokrati. «Rokoli proč
iz mojih grogov! Sicer...» Sicer smo, —
ironija, — sovražniki države, veleizdajalci!
«Učiteljski list» ugotavlja na podlagi
poročila nadzornika Rubbije, da je politi-
čno-moralno nastopanje učitelstva v naj-
večjem slovenskem okraju Italije neopore-
čno. Rečeno poročilo je dokaz, da so
prišli tu vendar enkrat znamenite libe-
ralne tradicije Italije do veljave! Zaklju-
čaje: Kar smo navedli, naj zadostja, da
apeliramo v imenu morale in civilizacije
na gospoda prefekta v Trstu, naj revirira
to mučno zadevo ter napravi konec pre-
ganjanju: radi pravice in radi državnih
interesov!

Italija

Odgovor pomorskih delavcev lastnikom
paroplovnih podjetij.

RIM, 12. Po razbitju pogajanj med zastop-
niki Mornarske zveze in lastniki paroplov-
nih podjetij so poslednji objavili vse liste
ne, ki se tičejo teh pogajanj. Rimski od-
delek Mornarske zveze je objavil dalje
uradno poročilo, v katerem polemizira z
lastniki trgovinske mornarice. V prvi vrsti
poudarja, da je nemiselnost, da so se radi
ene same osebe (lastniki nočejo priznati
kapitana Guidettija za pravega zastopnika
Mornarske zveze. Prip. ured.), prekinila
pogajanja, ki so tako velikega pomena za
ves narod. Mornarska zveza pozivlja vla-
do, naj vendar poseže vmes; kajti blažnja
naroda mora biti nad interesi posamez-
nika.

Popolnarski odborniki izrednega deželnega
odhoda v Tridantu podali ostavko.

TRIDENT, 13. Predsednik izrednega
deželnega odhoda sen. Ponci, asesorja
mons. Gentili in dr. Toffoli, vsi pristajši
popolnarske stranke, so podali ostavko v
noči tukajšnjega prefekta.

Mestni svet v Tridantu podal ostavko.

TRIDENT, 13. Po pogajanjih med pre-
fektom, županom in zastopniki fašistov
so vsi liberalni občinski svetovalci in žu-
pan podali ostavko. Prefekt je ostavko
sprejel in imenoval bivšega župana kom.
Paterlonga za izrednega komisarja. Mestni
svet je bil razdeljen na tri stranke s pri-
bližno enakim številom glasov in sicer
na tri zastopniške liberalni, popularni in
socialisti.

Zračna zveza med Rimom in Zadrom.

RIM, 13. Pred mesecem dni so se na
komisariatu za aeronavtično pričetje pripra-
ve za ustanovitev zračne zveze med Ri-

mom in Zadrom preko Jakina in v nekoli-
ko dneh bo že prvi aeroplan odhul iz
Rima proti Zadru. Službo bodo vršili do
Jakina aeroplani, od Jakina do Zadra pa
hidroplani.

Jugoslavija

Kje je Radić? Na Dunaju? Fantastične
vesti belgrajskih listov. — Vlada molči.

BELGRAD, 12. Kakor v Zagrebu, tvori
tudi v Belgradu glavni predmet politi-
čnega zanimanja skrivnostno potovanje
Stjepana Radića v inozemstvo. Listi so
polni tatarskih vest, od katerih se mno-
gim naravnost vidi, da so skovane v re-
dalkah, samo da nakrmijo senzacij željo
belgrajsko ulico. Tako se je n. pr. dana-
šnjim «Novostim» prigradil mater, da si
puste iz Zagreba poročati, da pripovedu-
jejo potniki, ki so prispeli v Zagreb z Du-
naja, kako so videli Radića predmenirati
po peronu kolodvora v Linzu. Vedo celo,
da sta se v nekem finiskem hotelu sestala
Radić in Pašić ter delj časa konferirala.
Celo to servirajo svojim čitateljem, da
med njima ni prišlo do sporazuma in da
sta se razšla rebus infectis.

Po vesteh drugih listov, se mudi Radić
še vedno na Dunaju, kjer vzdržuje živahn-
stike s hrvatskimi emigranti ter madžar-
skimi in italijanskimi fašisti. Baje hoče s
pomocjo Bolgarov skovati obroč okrog
Jugoslavije. Zopet druge vesti popisujejo
že Radićev potovanje v Italijo, kjer hoče
stopiti v zvezo s črnogorskimi emigranti
in tudi italijanskimi vladnimi krogi.

Vlada sama ni več sigurna, da je Radić
na Dunaju in da je sploh gori bil Danes
se v notranjem ministruvju in v predse-
dnstvu vlade odklanjajo vsake izjave o Ra-
diću in njegovem potovanju.

DUNAJ, 12. Kakor javljajo nekateri
večerni listi, se Radić baje nahaja v Rimu.

DUNAJ, 12. Neue Freie Presse dozna-
va na merodajnem mestu, da so vesti, da
je Radić bival na Dunaju, brez vsake pod-
lage. Radić ni na Dunaju. (Kaj pa poroče
na ta demanti jugos. dunajsko poslanstvo,
ki je uradno sporočilo belgrajski vladi, da
je Radić na Dunaju? Ured.)

BUDIMPEŠTA, 12. V tukajšnjih parla-
mentarnih krogih, nadalje v krogih vlade
in v krogih «Probujejočih se Madžarov»
ni ničesar znanega o kakem bivanju Ra-
dića v Budimpešti ali pa na Madžarskem
sploh.

Novi minister ver za sporazum z Vatikanom.

BELGRAD, 11. Danes popoldne je mi-
nister ver dr. Janjić sprejel zastopnike
tiska, katerim je izjavil, da mu bo prva
skrb, da se potom narodne skupščine
sprejme zakon o koncordatu z Vatikanom.
Daje je treba sprejeti interkonfesionalni
zakon, zakon o pravoslavni cerkvi, izpre-
minjevalni predlog o svečeniškem zakonu in
o udovskem fondu. Razen tega je izjavil,
da bo storil vse, da se svečeniškom povišajo
draginske določide. Nastopal bo za to, da
arhierejski sabor prizna sklep kongresa
pravoslavne cerkve v Carigradu, ki se tiče
izpembe kolodaria. Dr. Janjić se je iz-
rekel tudi za to, da se smejo pravoslavni
svečeniki drugič oženiti.

Ostno je obsopal minister dosedanja
način izvrševanja agrarne reforme. Po
njegovem mnenju nima nihče pravice od-
vezati cerkvi njeno zemljo. Alko pa je to
neobhodno potrebno, se mora izplačati
cerkvi polna vrednost zemljišča. Daje je
minister nastopil proti civilnemu zakonu,
češ da se mora ta običaj ukinuti, kjer se
obstoja, n. pr. v Prekmurju. Končno je
ponovno naglašal, da bo vodil politiko
konstruktivnega sporazuma z Vatikanom.
Omenil je, da se udeležijo evharističnega
kongresa v Zagrebu in katoliškega shoda
v Ljubljani. Glede hrvatske katoliške cer-
kve je izjavil, da nima pravice imeti jav-
nega veroizpovedovanja dokler je ne odob-
ri narodna skupščina.

BELGRAD, 12. Sinodi ob 19.20 je od-
potoval na Bled minister ver dr. Voja
Janjić.

Imenovanja na ljubljanski univerzi.

BELGRAD, 12. Z ukazom ministra pro-
svete so imenovani na ljubljanskem vse-
učilišču za rednega profesorja germanse
filologije dr. Janjko Kelemina, za docenta
grškega jezika in književnosti dr. Bradec,
za docenta za tehniko in kemijo Majdel.

Profesorji poslanci.

BELGRAD, 12. Z ukazom ministra pro-
svete so stavljeni na razpoložanje vsi pro-
fesorji, ki so bili izvoljeni za narodne po-
slance. Med temi so Steva Nesić, dr. Voja
Janjić, Kirić, Nedeljko Simonović, Kova-
čević, Reiser, Vesensjak, dr. Seidel in dr.
Parić.

Rumuni in vlada.

BELGRAD, 12. Rumunski listi poročajo,
da je med Rumuni in radikali dosežen
sporazum, da vstopijo Rumuni v vlado.
Baje je jugoslovanski minister zunanjih
poslov dr. Nimitz obljubil Rumunom na si-
njski konferenci, da se bodo brzo in po-
voljno rešila vsa rumunista vprašanja,
samo se morajo Rumuni prijaviti za vstop
v radikalno stranko.

Rusko odposlanstvo v Belgradu.

BELGRAD, 12. Danes je dospela v
Belgrad delegacija ruskega Rdečega križa,
ki sestoji iz 12 članov. Rovodom njihovega
prihoda v Belgrad, se v političnih krogih
govori, da ima ta delegacija nalogo pokre-
niti vprašanje trgovinske pogodbe z Ru-
sijo. O vsem tem se bo govorilo, ko se
predsednik vlade Pašić vrne iz inozem-
stva.

Rusija

Industrija Petrograda.

PETROGRAD, 13. Po začasnih statistiki
petrograjske sekcije statističnega osred-
njega urada posluje v Petrogradu 6331 in-
dustrijskih podjetij, kjer je zaposlenih vsa-
skupaj 126.750 oseb, med temi 109.480
delavcev in 17.270 uradnikov. Državna
podjetja štejejo 107.386 nameščencev, pri-
vatna 12.652, zadržana pa 6.719.

Čičerin proti preganjanju ruskega Rdečega
križa na Bolgarskem

MOSKVA, 13. Čičerin je brzojavno pro-
testiral pri bolgarski vladi proti sistema-
tičnemu zatiranju ruskega Rdečega križa
in uradnikov komisije za povrnitev ru-
skih beguncev. Sovjetska vlada zahteva
takojšnjo osvoboditev zastopnika poljedel-
ske razstave v Moskvi, ki je bil aretiran
od bolgarskih oblastev in strge kazni za
bolgarske uradnike, ki so omogočili beg
iz Bolgarske ruskim protirevolucionarjem,
ki so pomagali zatirati ruske begunce.

Nemški general v Rusiji.

RIM, 13. Iz Moskve javljajo, da je do-
šel tja nemški general von Kraus, ki je
imel več pogovorov s Trockijem in Kame-
nevom ter si potem ogledal vse večje po-
sadke rdeče vojske. Von Kraus je prazdelal
tudi utrdbe na ruski meji, posebno v
Ukrajini.

Poljska

Za vzpostavitev trgovskih odnosov med
Poljako in Finsko.

VARSAVA, 13. Tu sem sta prispela
bivša finska ministra za trgovino Mak-
honen in Prokopi, ki jima je finska vlada
dala nalog, da uredita ugodna tla za

sklenitev trgovinske pogodbe med Finsko
in Poljsko.

Francija

Francoske banke dale Belgiji 500 milijonov
frankov na razpolago.

PARIZ, 13. Agencija Havas naznanja, da
so dale vsled dogovora francoske banke
Belgiji 500 milijonov francoskih frankov
na razpolago.

Poincaréjev odgovor Cunu.

PARIZ, 13. Poincaré je v svojem govoru
v mestu Stenay odgovoril na Cunov govor
v državnem zboru. Rekel je, da Francija
ne zahteva ničesar drugega, kakor vojno
odškodnino, do katere ima pravico. Ni res,
da Francozi vpijejo «Germania delenda»
(Nemčijo je treba uničiti), pač pa je res,
da noče Francija niti pedit nemške zemlje.
Francija mora braniti svoje pravice, ker
to zahtevajo padli junaki.

Francoski in belgijski zdravniki odklonili
sodelovanje na kongresu zdravnikov
v Londonu.

PARIZ, 13. Kakor poroča «Matin»,
so francoski in belgijski zdravniki odklo-
nili sodelovanje na kongresu za očesne
bolezni, ki se ima vršiti v Londonu 1. 1925.
Vabilo so Francozi in Belgijci odklonili,
ker je bilo na kongresu v Washingtonu
leta 1922. sklenjeno, da smejo na kongresu
sodelovati tudi nemški zdravniki, medtem
ko ni nemški jezik priznan kot službeni
jezik kongresa. Sklicanje kongresa v Lon-
donu bo najbrže odgojeno.

Anglija

Angleški odgovor na zavazniške spomenice
Anglija ne odneha.

LONDON, 13. Angleška vlada izraža v
odgovoru na zavazniške spomenice svoje
veliko presenečenje nad vsebino spomenic.
Daje pravi, da je treba na vsak način do-
ločiti visokost vojne odškodnine; Anglija
se zadovolji s 14 milijardami in 200 mi-
lijoni zlatih mark, ki odgovarjajo angle-
škemu dolgu Ameriki. Mednarodno sodišče
v Haagu naj bi razsodilo, ali je zasedba
Porurja upravičena na podlagi versaille-
skega miru. Francosko-belgijska akcija
bo doživela popolno blamažo. Anglija sploh
ne more razpravljati o vprašanju medza-
vezniških dolgov, dokler ne pride do re-
šitve odškodninskega vprašanja. Pač pa
Anglija želi, da bi Francija začela plačevati
Angliji obresti za dolg, kakor hitro bi se
frank ustalil.

Anglija je odgovorila v nedeljo Belgiji.

BRUSELJ, 13. Včeraj je angleški po-
slanik izročil v zunanem ministruvju od-
govor svoje vlade na belgijsko spomenico.
Anglija izpodbija pravne temelje zasedbe
Porurja.

LONDON, 13. Diplomatični dopisnik
«Westminster Gazette» pravi, da leži vsa
važnost angleškega odgovora Franciji v
pravnem izpodbijanju zasedbe ruhrske kot-
line. Isti list zatrjuje, da bo tako jasno do-
ločena politika zmagala vplivati na zadr-
žanje Francije. Baje bo Anglija odgovorila
tudi na italijansko noto.

Za Sullivanom Tiraboschi preplaval
Rokavski preliv.

DOVER, 12. Sinodi so se spustili v
morje amerikanca Hoph in Richard, ar-
gentinec Machiel ter italijan Tiraboschi.
Tiraboschi se je posrečilo preplavati
preliv v 16 urah. Premijo, ki jo je razpisal
list «Daily Sketch», je dobil Tiraboschi.

Nemčija

Ceno končno odstopil. Stresemann, kot
načelnik koalicijske vlade, njegov
naslednik.

BERLIN, 13. Želja francoskega javnega
mnenja, ki jo je francoski tisk že pred
kakimi tremi meseci izrazil, se je končno
izpolnila: Cuno je odstopil, na njegovo me-
sto pride Stresemann s koalicijsko vlado,
ki bo sestavljena iz pristave ljudske, de-
mokratske in socialistične stranke ter cen-
trarna. Kot glavni vzrok Cunovega padca
prav lahko navedemo njegovo pasivno

zadržanje toliko nasproti nalogam, ki mu jih
je nalagala rešitev odškodninskega vpra-
šanja kot takega, kolikor nasproti rešitvi
problemov, ki mu jih je stavljal notranji go-
spodarski položaj. Prav gotovo je vodja
katoliške stranke Marx hotel namigniti
ravno na to usodepolno napako Cunove
vlade, ko je rekel v državnem zboru med
razpravo o Cunovem govoru: «Mi ne opu-
stimo misli na sporazum in poudarjamo
še enkrat našo trdno voljo za sklenitev
končnovečnega mira, ki ga ne potrebuje
samo nemški narod, ampak tudi vsa tr-
peča Evropa.» Cuno se resolucije komu-
nistov ni ustrašil; računal je brzokone na
pomoc socialistov. Toda ti so mu dali v
soboto na sešanku parlamentarne skupine
popolno nezaupnico. Cunov položaj je
tako postal nevdržljiv in Cuno je podal
ostavko. Predsednik Ebert je spodbujal
sicer ni hotel sprejeti, a končno se je ven-
dar vdal ter poveril Stresemannu nalog,
da sestavi novo koalicijsko vlado, v ka-
teri bodo zastopane že omenjene stranke.
Stresemann je vodja ljudske stranke, ki
zastopa interese velike nemške industrije.

Komunisti proglasili splošno stavko v Berlinu.

BERLIN, 13. Na več prah tramvaja
je bil včeraj ustavljen promet. Tudi razne
železnice v okolici ne vozijo. Vodstvo ko-
munistične stranke je proglasilo splošno
stavko, ampak listi so mnenja, da je v
sedanjem položaju splošna stavka nemo-
goča. Tudi sindikatne zveze in socialisti
zavračajo misel na splošno stavko ter po-
zivajo delavce, da naj ostanejo mirni. Do
sedaj ni prišlo do nikakih incidentov.

Dalavske demonstracije proti draginjam.

BERLIN, 13. V Ratibonu je prišlo včeraj
do hudih demonstracij proti draginjam. Za-
stopstvo delavcev se je podalo v mestno
palaco. Od sobote ob 11. uri počiva delo
v vseh podjetjih. Proti ljudski množici je
nastopila policija. Med spopadi so pokali
strel in je bilo vrženih tudi več ročnih
granat. Več argvin je bilo oplenjenih,
med temi tudi dve prodajalni orožja. Štiri
osebe so bile ubite in sicer en stražnik
en delavec in dve deklici. Ranjenih je
nad 30 oseb. Zvečer so se vršila pogajanja
med zastopniki industrialcev in delavcev
v svrhu oskrbe mesta z živili in rekvizicije
živine.

Za neodvisno porensko republiko.

PARIZ, 13. Listi poročajo iz Düsseldorfa:
Med zborovanjem neodvisne porenske
stranke je glavni urednik lista «Das freie
Rheinland» v svojem poročilu trdil, da je
nemška vlada porabila ogromne svote de-
narja za spodbujanje nacionalistov k sa-
botažam; poleg tega so tudi industrialci
dobili svoj delež od tega denarja. Daje
je govornik trdil, da ni res, kar so trdili
poslanci iz Porenja v državnem zboru, da
hočejo prebivalci ob Renu se nazadnje vzra-
jati v pasivnem odporu. «Mi smo dobri
Nemci in to hočemo tudi ostati; toda ob
Renu si hočemo ustanoviti pravno neodvisno
republiko daleč proč od pruskih junker-
jev. Obenem priznavamo, da smo izgubili
vojsko ter izjavljamo, da hočemo radi tega
tudi plačati vojno odškodnino, ker hočemo,
da nas svet spoštuje!»

Bolgarska

Obsodbe bolgarskih komunistov.

SOFIJA, 12. Predvčeršnjim se je kon-
čal v Plevni proces proti komunistom, ki
so se kmalu po revoluciji uprli proti novi
vladi. Izrečni sta bili dve smrtni obsodbi,
dve oseb sta bili obsojeni na doživotno
ječo in tri osebe na ječo od 3 do 15 let.
En obtoženc je bil oproščen. Odškodnin-
ske zahteve vlade za 14 milijonov levov
so bile odbite, zahteve privatnikov pa so
se priznale.

Kongres Udruženja za žensko zdravstvo
zaključen.

ZENEVA, 13. Kongres «Udruženja za
žensko zdravstvo» je bil zaključen. Kon-
gresu so se udeležili zdravniki iz vseh
francoskih in belgijskih mest ter tudi več
italijanskih zdravnikov.

DNEVNE VESTI

Ne pozabljajmo!

Brezdvonošno preživlja Nemčija sedaj
eno najhujših bed svoje zgodovine, in na
ravno je, da se okoli nemške krize sučejo
ne samo članki listov, ampak tudi vsak-
danji pogovori polklicnih in nepolklicnih
politikov. Vsa mogoča mnenja se tu slišijo.
In marsikdaj se sliši tudi glas soč

s tem spravili svoj narod na rob propasti, a vse človeštvo v nevarnost novih, hudih zapletov in nesreč. Bodimo si torej najprej na jasno odgovornosti, ki zadane vsak našo glavo, kakor odločimo o svoji usodi, in potem razpravljajmo!

Krajevno ime — subjektivna pravica občine!

Z odpravo oznake "Tirolsko" je storjen korak dalje na poti izvajanja programa slovenskega senarja Tolomeja. Program, ki ga je bil avtor — kakor je posebno naglasil na tistem zborovanju v Bocu — predložil "velikemu fašistovskemu svetu" v odobritev in ga smemo zato označiti kot vladni program. In vendar je Italija v londonskem sporazumu z dne 26. aprila 1915 — v četrtem členu — priznala "Je Tyrol cisalpina: Italia doli Trenkino in Južno Tirolsko". Sedaj pa mora ta označba izginiti, ker je nasprotna "pravici" in "javni varnosti". Dante je govoril o "Tirolskem", Machiavelli je označil Boco kot svetlo in bogat glavni kraj "Gorjanske Tirolske", tudi trentinski pesnik Prati je južno Tirolsko imenoval tako, in slednjič — kakor že rečeno — se ta označba oficijelno priznava tudi v londonski pogodbi. A sedaj je kar naenkrat nevarna pravica in javni varnost! Kako kriče protislovje! V dokaz, kako protikaznito je vsako svojevoli spreminjanje krajevnih imen, naj navedemo, kar piše Magnani Alfonso v svoji knjigi o občinski zakonodaji. Na strani 217 pravi: "Kakor izkazuje Santi Romano (slovesni pravoslovec) je pravica do imen subjektivna pravica občine, ki ji more tudi sodnik potrditi pridobiti veljavo! Pri spremeni- vanju jo treba torej — in to ne toliko na podlagi kakšne analogije, ampak na podlagi pravnih načel — nastopiti sodno pot, istotako kakor pri spremeni imena privatnih oseb — po kraljevem dekretu od 15. novembra 1865." — Slednjič treba uveljaviti, da z umetnim prekrščenjem krajev morejo nastati tudi hude gospodarske škode.

Zabloda „Goriške Straže“

V sobotni številki smo zavrnili napad v "Goriški Straži" na naslov našega lista in "Istarske Rijeke", ker ne štejemo Principa med "navadne zločince". Posebno pa nas je zabolelo, da "Goriška Straža" v zvezi s činom Principa govori o "izmečkih zapadne Evrope". Človek torej, ki je tvegal in tudi žrtvoval svoje življenje in sprožil prvi strel v borbi, ki je donela jugoslovanskemu narodu narodno svobodo in ujedinjenje: ta človek naj bi bil — izmeček, kakor kar ropar in morilec, ki je izvršil svoj čin iz gdih zločinskih nagonov? Princip je sicer uničil človeško življenje, ali storil je to iz nagona, ki nam ga predloča kot najjasnejši pojav mučenika. Tudi Oberdan je hotel uničiti človeško življenje. Ste-li pa kedaj čuli, da bi bil kak Italijan — pa naj bo liberalce, ali klerikale, demokrat, ali socialist — sramotil njegov spomin, da bi ga metal med "izmečke zapadne Evrope"? Vsi Italijani cenijo njegov čin kot junštvo za "dejo italijanskega naroda, ki je s svetovno vojno doživela svoje zmagoslavje. Italijanski narod slavi Oberdana kot heroja, mu postavlja spomenike, in krsti ulice in trge z njegovim imenom. In vendar je Oberdan steril, kar je storil, iz istovetnih političnih nagnob, kakor Princip. Cesar Fran Jožef je v svoji vladalski požrešnosti in le radi pohlepa svoje "hiše" zakrivil smrtni milijonov ljudi. Vendar nismo se doživeli, da bi ga bila "Goriška Straža" metala med "izmečke zapadne Evrope". E seveda: Princip je kaj drugačji, ker je žrtvoval svoje življenje za dejo jugoslovanske svobode!

Razumemo: "Goriška Straža" nas je hotela osramotiti pred svetom, postavljajoč nas v luč slaviteljev "narodnih zločincev" in "izmečkih zapadne Evrope". In naša javnost naj bi "logično" sklepala, da slavitelji izmečkov so tudi — izmečki! To očitno nameravamo zasmehovati sprejemamo z vso hladnostjo in smo uverjeni, da mora v vsakem poštemenem slovenskem srcu vzbruhniti le čut gnuša. Napad v "Straži" nas je vendar bolno zadel, kar kaže, v kak zablodo zavaja nekatera slovenska glasila slepa strankarska in osebna strast!

Počitniški tečaj za slovensko učiteljstvo. Zvest obljubi naznanjam:

- 1) Tečaj v Rimu ne bo.
- 2) Tečaj za italijanščino ozir. slovenščino se bo vršil v Vidmu in sicer radi tega, ker se tamšnji faktorji zato zanimajo. Začnemo — baje — 15. t. m. Glede polne stanovanja in prehrane, se ne ve še nič gotovega. V soboto je sicer bil v Vidmu nek sestanek, a vodja skrbstvenega urada, "Provveditorato agli studi" mi je povedal da niso o tečajih nič govorili. Zato je danes takoj brzojavil v Vidmu po pojasnila in če jih dobim jih sam pošlje jutri v listo. Telo sem zvedel.

Omenil sem, da se "Zveza" odslej ne more več brigrati za morebitni razvoj teh tečajev. Vse tovaršice pa naj mi oprostijo, da sem smatral stvar za zelo resno in jim morda pokvaril počitnice.

K temu obvestilu pripominjamo, da nam je včeraj popoldne telefoniral g. nadučitelj Ignacij Krizman iz Gorice sledeče: Počitniški tečaj je bil določen prvotno za čas od 15. avgusta do 15. septembra in sicer v Vidmu. Ker pa je mnogo učiteljev na knjiškem tečaju v Gorici, je okrajni šolski svet v Gorici brzo-

javno prosil v Vidmu, naj se jezikovni tečaj naj sede na kozlu. Radi tega je pri prvem močnejšem sunku izgubil ravnotežje ter padel na tla. Pri padcu se je mož hudo pobol po obrazu, posebno po nosu; kazal je tudi znake pretresanja možgan. Prepeljali so ga v mestno bolnišnico.

— Kováč Ivan Scapin, star 40 let, je preteklo nedeljo padel v bližini Ajdovščine s kolesa ter si pri tem zlomil desno ključnico. Tudi njega so prepeljali v mestno bolnišnico.

— Slična nesreča je doletela tudi 32-letnega Frana Majcen, stanujočega na Vrdeci. Ta je preteklo nedeljo zvečer padel s kolesa na cesti med Trstom in Opčinami. Pobol se je po glavi in po obrazu. Dobil je prvo pomoč v mestni bolnišnici, kamor se je zatekel.

Mal požar na Opčinah. Včeraj popoldne ob 13 je izbruhnil v hiši restavracije "Gomzi" na Opčinah mal požar. Ogenj se je vnel v podstrešju ter uničil nekaj 5 kvadratnih metrov strehe. Pogasili so ga domačini še predno so dospeli na lice mesta tržaški gasilci, ki so bili telefonično obveščeni o dogodku. — Škoda, ki se ceni na približno 5000 lir, je pokrita z zavarovalnino.

Številni gozdni požari. Preteklo nedeljo popoldne je začelo goreti na zemljišču ob železniški progi pod Prosekom. Ogenj, ki ga je zanetila najbrž iskra kake lokomotive, se je v kratkem času silno razširil. Opuštili so za 30.000 kvadratnih metrov gozda, travnikov in obdelane zemljišča. Požar so pogasili tržaški gasilci, katerim so pomagali vojaki 12. pešpolka.

Škoda je zelo velika.

Tudi na raznih drugih mestih ob isti progi se je tekotom popoldne vnela suha trava; tržaški gasilci so pa te majhne ognje kmalu ugasili.

Avtomobil jo je podrli. Včeraj predpoldne je neki avtomobil na trgu Garibaldi podrl na tla perico Marijo Abram, staro 49 let, stanujočo v Rocculi - Valle št. 786. Z istim avtomobilom so nesrečno prepeljali v mestno bolnišnico. Abramova je zadobila več poškodb po glavi ter si najbrž tudi pretresla možgane. Sprejeli so jo v kirurški oddelki.

Obupni čin brezposelnega težaka; ustrelil ponovno proti svojemu hišnem gospodarju, nato obrne orožje proti sebi ter se teško rani. Težak Josip Bogatec, star 55 let, stanujoč s svojo družino pri Sv. Alojziju — Kjadinu št. 624, radi dolgotrajne brezposelnosti ni mogel plačevati stanarine za svoje stanovanje. Zato mu je hišni gospodar zagrozil, da bo moral skupno z družino zapustiti stanovanje, če v določenem času ne poravnava dolga.

Zdel se, da ta grožnja ni bila brezpodlage, kajti pred kratkim je Bogatec prejel sodniški pismo poziv, naj izprazni stanovanje. Ta okoliščina je pripravila moža do obupa. Ko je včeraj jutraj hišni gospodar prišel k njemu na dom, ga je Bogatec skušal preprostiti, da bi potrpel še nekoliko časa, dokler bi se mu posrečilo kaj zaslužiti. Hišni gospodar pa je vztrajal na svojem prvotnem stališču: ali plačati, ali pa na cesto. Razgovor med možema se je kmalu razvil v prepir. Alternativa, ki mu jo je stavil gospodar, je Bogatec pogoltna bil v glavo. V slepi jezi je pograbil samokres, izpalil par streliv, nato je obrnil orožje proti sebi ter se ustrelil v levo stran prsi, v smeri proti srcu. Gospodar je ostal po sreči nepoškodovan; krogel, ki jih je Bogatec izstrelil proti njemu, so zgrešile svoj cilj, a ne tako krogel, ki jo je težak nametil sebi: nesrečni mož se je zgrudil teško ranjen.

Na lice mesta je bil poklican zdravnik rešilne postaje, ki je ranjenca podal prvo pomoč. O dogodku so bili obveščeni tudi orožniki. Vzele so dogodek na zapisnik. Nato je bil ranjenec v aretacijskem stanju prepeljan v mestno bolnišnico.

Samomor. Včeraj predpoldne okoli 9.30 je stopil v gostilno v ulici Lazzaretto vecchio št. 45 priprosto običen mož ter si naročil nekaj pijače. Kmalu potem je neznanec prosil gostilničarja, naj mu posodi velik kozarec. Ko je stopil proti vratom, je izšel v kozarec vsebino neke steklenice, ki jo je imel s seboj ter naglo izpil. Per hipov potopne se je neznanec opotekel, bolesto zastokal ter se zgrudil na tla. Medtem ko je gostilničar priškolil neznanca na pomoč, je eden izmed gostov tekkel v bližnjo lekarno in od tam obvestil zdravniške rešilne postaje. Kljub temu, da je ta nemudoma prihitel na lice mesta, je došel prepozno, da bi neznanca rešil življenje; ugotovil je, da je mož izpil veliko količino karbolne kisline. Učinek strupa je bil strašen. Nesrečnež je umrl v malo minutah.

Truplo samomorilca so prepeljali v mestno bolnišnico. Iz dokumentov, ki so jih našli pri njemu je bil nesrečni mož spoznan za 44-letnega Kornelija Lenarduzzi, brezposelnega zidarja, stanujočega v ulici Salita Promontorio št. 19.

Pri Lenarduzziju niso našli nikakega pisanja, iz katerega bi bilo mogoče doznati vzrok njegovega obupnega čina. Domneva se pa, da si je mož vzel življenje radi bede. Lenarduzzi je bil poznan kot duševno abnormalen človek; bil je že večkrat v opazovalnici.

mal sede na kozlu. Radi tega je pri prvem močnejšem sunku izgubil ravnotežje ter padel na tla. Pri padcu se je mož hudo pobol po obrazu, posebno po nosu; kazal je tudi znake pretresanja možgan. Prepeljali so ga v mestno bolnišnico.

— Kováč Ivan Scapin, star 40 let, je preteklo nedeljo padel v bližini Ajdovščine s kolesa ter si pri tem zlomil desno ključnico. Tudi njega so prepeljali v mestno bolnišnico.

— Slična nesreča je doletela tudi 32-letnega Frana Majcen, stanujočega na Vrdeci. Ta je preteklo nedeljo zvečer padel s kolesa na cesti med Trstom in Opčinami. Pobol se je po glavi in po obrazu. Dobil je prvo pomoč v mestni bolnišnici, kamor se je zatekel.

Mal požar na Opčinah. Včeraj popoldne ob 13 je izbruhnil v hiši restavracije "Gomzi" na Opčinah mal požar. Ogenj se je vnel v podstrešju ter uničil nekaj 5 kvadratnih metrov strehe. Pogasili so ga domačini še predno so dospeli na lice mesta tržaški gasilci, ki so bili telefonično obveščeni o dogodku. — Škoda, ki se ceni na približno 5000 lir, je pokrita z zavarovalnino.

Številni gozdni požari. Preteklo nedeljo popoldne je začelo goreti na zemljišču ob železniški progi pod Prosekom. Ogenj, ki ga je zanetila najbrž iskra kake lokomotive, se je v kratkem času silno razširil. Opuštili so za 30.000 kvadratnih metrov gozda, travnikov in obdelane zemljišča. Požar so pogasili tržaški gasilci, katerim so pomagali vojaki 12. pešpolka.

Škoda je zelo velika.

Tudi na raznih drugih mestih ob isti progi se je tekotom popoldne vnela suha trava; tržaški gasilci so pa te majhne ognje kmalu ugasili.

Avtomobil jo je podrli. Včeraj predpoldne je neki avtomobil na trgu Garibaldi podrl na tla perico Marijo Abram, staro 49 let, stanujočo v Rocculi - Valle št. 786. Z istim avtomobilom so nesrečno prepeljali v mestno bolnišnico. Abramova je zadobila več poškodb po glavi ter si najbrž tudi pretresla možgane. Sprejeli so jo v kirurški oddelki.

Obupni čin brezposelnega težaka; ustrelil ponovno proti svojemu hišnem gospodarju, nato obrne orožje proti sebi ter se teško rani. Težak Josip Bogatec, star 55 let, stanujoč s svojo družino pri Sv. Alojziju — Kjadinu št. 624, radi dolgotrajne brezposelnosti ni mogel plačevati stanarine za svoje stanovanje. Zato mu je hišni gospodar zagrozil, da bo moral skupno z družino zapustiti stanovanje, če v določenem času ne poravnava dolga.

Zdel se, da ta grožnja ni bila brezpodlage, kajti pred kratkim je Bogatec prejel sodniški pismo poziv, naj izprazni stanovanje. Ta okoliščina je pripravila moža do obupa. Ko je včeraj jutraj hišni gospodar prišel k njemu na dom, ga je Bogatec skušal preprostiti, da bi potrpel še nekoliko časa, dokler bi se mu posrečilo kaj zaslužiti. Hišni gospodar pa je vztrajal na svojem prvotnem stališču: ali plačati, ali pa na cesto. Razgovor med možema se je kmalu razvil v prepir. Alternativa, ki mu jo je stavil gospodar, je Bogatec pogoltna bil v glavo. V slepi jezi je pograbil samokres, izpalil par streliv, nato je obrnil orožje proti sebi ter se ustrelil v levo stran prsi, v smeri proti srcu. Gospodar je ostal po sreči nepoškodovan; krogel, ki jih je Bogatec izstrelil proti njemu, so zgrešile svoj cilj, a ne tako krogel, ki jo je težak nametil sebi: nesrečni mož se je zgrudil teško ranjen.

Na lice mesta je bil poklican zdravnik rešilne postaje, ki je ranjenca podal prvo pomoč. O dogodku so bili obveščeni tudi orožniki. Vzele so dogodek na zapisnik. Nato je bil ranjenec v aretacijskem stanju prepeljan v mestno bolnišnico.

Samomor. Včeraj predpoldne okoli 9.30 je stopil v gostilno v ulici Lazzaretto vecchio št. 45 priprosto običen mož ter si naročil nekaj pijače. Kmalu potem je neznanec prosil gostilničarja, naj mu posodi velik kozarec. Ko je stopil proti vratom, je izšel v kozarec vsebino neke steklenice, ki jo je imel s seboj ter naglo izpil. Per hipov potopne se je neznanec opotekel, bolesto zastokal ter se zgrudil na tla. Medtem ko je gostilničar priškolil neznanca na pomoč, je eden izmed gostov tekkel v bližnjo lekarno in od tam obvestil zdravniške rešilne postaje. Kljub temu, da je ta nemudoma prihitel na lice mesta, je došel prepozno, da bi neznanca rešil življenje; ugotovil je, da je mož izpil veliko količino karbolne kisline. Učinek strupa je bil strašen. Nesrečnež je umrl v malo minutah.

Truplo samomorilca so prepeljali v mestno bolnišnico. Iz dokumentov, ki so jih našli pri njemu je bil nesrečni mož spoznan za 44-letnega Kornelija Lenarduzzi, brezposelnega zidarja, stanujočega v ulici Salita Promontorio št. 19.

Pri Lenarduzziju niso našli nikakega pisanja, iz katerega bi bilo mogoče doznati vzrok njegovega obupnega čina. Domneva se pa, da si je mož vzel življenje radi bede. Lenarduzzi je bil poznan kot duševno abnormalen človek; bil je že večkrat v opazovalnici.

Naročajte in širite

„EDINOST“

Vesti iz Istre

* Kozina. Pevsko in bralno društvo "Venec" na Kozini proslavi 25-letnico svoje ustanovitve z veliko vrtno veselico, ki se bo vršila dne 19. t. m. na senčnatem vrtu gostilne Dobrila. Spozede pevskega koncerta je sledeči:

1. Vilhar-Rapotec: Proletni zarici. Mešan zbor s spremljevanjem tamb. zbor; poje "Venec";
2. Vilhar-Rapotec: Naše gore. Mešan zbor poje društvo "Zvezda" iz Hrpej; 3. Nedved: Oblakom. Poje pevsko društvo iz Vrhopolj; 4. Nedved: Nazaj v planinski raj. Mešan zbor poje društvo "Slavnik" iz Klanca; 5. Laharnar: Vesela tovarišja. Poje pevsko društvo iz Gročane; 6. a) Dr. Fr. Rapotec: Pomladni sen. b) O. Dev: Debla, to mi povej. Poje moški zbor društva "Venec"; 7. — Na straži. Poje moški zbor iz Materije; 8. F. Juvanec: Pastir. Poje moški zbor društva "Lipa" iz Bazovice; 9. Vilhar: Na vrelu. Poje moški zbor društva "Venec".

Po petju je ples s šaljivo pošto. Sodeluje godbeno društvo iz Hrpej. K obilni udeležbi vabi — Odbor.

Sport

20 letnica Haška. V nedeljo, 12. t. m., proslavi Hašk, (Hrvatski akademski sportski klub) na oficijeln način 20letnico svojega obstanka. Ob priliki njegove 20letnice omenjamo, da je Hašk prvi klub v Jugoslaviji, kateremu pripada največ zaslug za razvoj jug. sporta. Zlasti velja to glede lahke atletike. Od vseh jugoslov. lahko-atletskih rekordov jih ima Hašk 17. — Poleg tega je Haškova lahkoatletična sekcija zastopala Jugoslavijo v Pragi leta 1922 in pribrila Jugoslaviji drugo mesto. — Nogometna sekcija Haška, ki je bila ustanovljena kot prva leta 1903, ima za seboj celo vrsto odličnih zmag nad domačimi in uglednimi inozemskimi klubi. — Najznamenitejša je zmagala nad angleškim "Northern University" z 1:0, ki je zmagal na Dunaju in v Budimpešti ter bil premagan v Zagrebu. Dva Haškina igralca back Zupančič in krilec Tavčar (Ljubljana), sta igrala v moštvi jug. nog. reprezentance leta 1920 v Anversu. Hašk je odnesel prvenstvo v Zagrebu leta 1921, 1922. Letos ima prvenstvo Gradjanski. — To bi bil kratek pregled Haškovega delovanja. Poleg nogometa in lahke atletike ima Hašk še pet sekcij, in sicer: plavanje, hazena, lawn-tenis, hockey, zamski kl. Ob priliki svojega jubileja priredi Hašk tekmovanje v osnovanju je motociklistična sekcija tekmovanje za neoficijelno prvenstvo Jugoslavije, pri katerem tekmujejo vsi prvaki podsavezov po takozvanem cup-sistemu. Tekmovanje bo zaključeno 23. avgusta. Povodom svoje proslave je Hašk izdal tudi 208 strani obsegačajo spominsko knjigo, v kateri se opisuje zgodovina in razvoj kluba od svojega postanka do danes. Knjiga je ilustrirana in stane 30 Din.

Mali oglasi

se računajo po 20 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.— Debele črke 40 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L 4.— Kdor išče službo, plača polovično ceno.

NA RAZPOLAGO je še pol vagona za potovanje v Jugoslavijo. Kdor se želi izseliti naj se takoj prihlasi Torre Bianca 39. 1119

POZORI! Kmetijska zadruga v Trstu. — ul. Raffineria 7, prodaja po jako ugodnih cenah slamo, senožet, plug, tehnične, stelače, mize in drugo blago. Ne zamudite ugodne prilike! 1118

STARO ZELEZO, kovine, cunje, kosti i. t. d. kupujem po visokih cenah. Skladišče železa, Opčine 266. 1096

KROMPIR, približno 40 q, se prodaja. Ponudniki naj se zgledajo pri Edvardu Zvanutu, posestniku na Lozicah p. št. Vid pri Vipavi. 1113

BABICA diplomirana, sprejema noseče. Govori slovensko. Ljubezna oskrba. Corso Garibaldi 23, I. 1115

KRONE, srebro, zlato in platin kupujem. Plačam več kot drugi. Zlatarna Povh Albert, Trst, via Mazzini 46. 855

POSTELJE od L 90.— naprej, razno posamezno pohištvo, vzmeti, žimnice iz morske trave in polne, popolna, soba solčna L 800.— Fonderia 3 1117

KOMPANJONA za novo tovarno v večjem mestu Slovenije, s kapitalom Din 500.000.— se sprejme. Jako dobičkonosno brezkonkurenčno podjetje. Lastno tovarniško poslopje z vsemi stroji, dogotovljeno. Ponudbe pod "Nova tovarna", na Aloma Company, anonimna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 26/21

RADI ODPOTOVANJA se prodaja v lepem mestu in na prometnem kraju dobičkonosen fotografski atelier. Naslov pri upravnistvu. 1092

ZLAT, srebrn in papirnat denar se kupuje in prodaja po zmernih cenah. Menjalnica via Giacinto Gallina 2, (nasproti hotela Montecenisio). Telefon 31-27. Govori se slovensko. 25

SREBRO, zlato in briljante plača več kot drugi. Pertot, via S. Francesco 15, II. 45

PLISSE. Delo hitro in natančno, velike in majhne oblike, podviti, na pahljato in na harmoniko. Oliva de Battisti, Via S. Sebastiano št. 4-III Trst. Vhod pri prodaji listov. 51

Spominjajte se ob vsaki priliki „Dijaške Matice“

Stara znana zlatarna
MIH. ZITRIN

Corso Vitt. Em. III. 47
kupi in zamenjuje zlato, srebro in draga kamne po najugodnejših cenah. — Lastna delavnica za izdelovanje in popravila vseh v to stroko spadajočih del. (53)

Najstarejši slovenski denarni zavod.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim porokom
uraduje v svoji lastni hiši
ulica Torrebiana št. 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%.

veče in stalne vloge po dogovoru.

Daje posojila na knjižice, menjice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru.

Uradne ure za širake od 9 do 13.

Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Št. telef. 25-67.

Odhodi in prihodi vlakov

JUŽNI KOLODVOR.

Trst, Tržič, Cervinjan, Portogruaro - Benetke.
Odhodi: 0.15 o.; 5.— eks.; 5.35 brz.; 9.40 o.; 10.10 brz.; 14.— eks.; 15.40 o.; 18.— o.; 19.05 eks.

Dohodi: 0.40 eks.; 5.40 o.; 8.15 o.; 10.05 eks.; 14.— brz.; 15.40 eks.; 19.23 o.; 23.25 eks.

Trst, Gorica, Kormin, Videm (Udine).

Odhodi: 6.05 o.; 8.— o.; 9.40 o.; 13.10 o.; 16.40 brz.; 18.— o.
Dohodi: 8.15 o.; 10.45 o.; 12.40 brz.; 16.50 o.; 18.50 o.; 22.45 o.

Trst, Nabrežina, Divača, St. Peter, Postojna.

Odhodi: 0.40 eks.; 5.15 brz.; 7.00 brz.; 8.30 o.; 11.00 brz.; 16.10 o.; 19.45 brz.
Dohodi: 3.30 eks.; 7.15 o.; 9.25 brz.; 12.20 o.; 18.30 brz.; 20.30 o.; 21.20 brz.; 23.50 o.

KOLODVOR PRI SV. ANDREJU (državni).

Trst, Koper, Buje, Poreč.

Odhodi: 5.40, 8.50*, 12.35, 18.30*.
Dohodi: 8.30*, 12.30, 17.55*, 21.25.

Trst, Gorica, Podbrdo.

Odhodi: 5.35 brz.; 6.10 o.; 16.30 brz.; 17.25 o.
Dohodi: 7.45 o.; 12.25 brz.; 21.15 o.; 23.45 brz.

Trst, Hrpelje, Buzet, Pula.

Odhodi: 5.25 o.; 12.55* brz.; 18.25 o.
Dohodi: 7.35, 10.05 o.; 15.50* brz.; 21.32 o.
* Ne vozi ob nedeljah.

Oglasi v „Edinosti“ imajo najboljši uspeh

Tiskarna „Edinost“ v Trstu

Izvršuje vsa tiskarska dela točno in solidno

Prostori tiskarne se nahajajo v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20

PODLISTEK

ANNIE VIVANTI;

KIRKA

Roman Marije Tarnovske. - Poslovenila G. B.

„Zdrava, fata morgana!“ mi pravi. In takoj me je objel, rekoč: „Dancez avec moi!“

Toda odtegnila sem se mu. „Hélas, Prince Charmant! Je n'ose!“

Poklonil se je ves bled, zavrtel se na peti in ves večer se me je izogibal. Videla sem, kako so ga obkroževale ženske, kako so mu alonele med plesom onemogle in sopoče ob prsih.

Odtgnila sem se v kot sobane, kjer so me skrivale visoke rastline.

„Kaj delate tukaj skrita?“ mi pravi Stahl. „Pomislite, da danes sto let bomo vsi mrtvi.“

„Je res,“ pravim jaz, in globok strah mi je pretresel dušo. „Mogoče tudi danes padeset let.“

„O, trideset,“ dodá Stahl smeječ se.

„O, dvajset,“ pravim jaz, vedno bolj prepričana.

„No, no,“ pravi Stahl. „Čez dvajset let boš lepa matrona pidesetlet let.“ Ker ga je nekdo poklical, je odšel.

Kakor razbeljen „ne“ in „ne“ te he-

sede v srce. Kako malo časa imamo na razpolago! Kako letijo leta! Kako hitro ubegajo mladost. Kako naglo peroti ima veselje!

Dvignila sem oči, ki so bile gotovo polne toge in ugledala sem Boževskija v ozadju dvorane, ki me je opazoval. Obkroževale so ga ženske, mu govorile, toda on jih je ostavil neprijetno, brez razloga, brez pozdrava, prekoril sobano in se mi približal. Cigani so igrali skladbo polno mehkebo in polno radosti.

Ne da bi izpregovoril, me je Boževskij objel in me vlekel na plesišče.

Godba se je ponagljala, postala je trpka, živce osibkujajoča. V rokah Boževskija sem se počutila lahko, krilato, vzvišeno. In sanjala sem, da plesem večno, da plesem, plesem do roba življenja in plesoč, se zvrnem v brezno smrti in ničnosti. Tako se vrteč sem opazila, da naju gleda Vasilij. Pil je vodko in šampanje ter se smejal s Stahom, a vedno naju je gledal.

Bila sem že utrujena, a nisem hotela nehati plesati, ker sem se bala njega. Plesala sem, plesala, vrtoglav, divje, in čula sem naglo utiranje mojega srca. Utripalo je z brzino dirajočega motocikla; plesala sem in plesala in dvorana, ljudje, cigani, vsi so se vrtili pred mojim očmi.

In Vasilij je gledal.

Za hin so mi zamigale moči. Doživela sem, da je pod pokrit z valovito vodo... in motocikel, ki mi je tolkel v prsih, se je ustavil. Čula sem roko Boževskija, ki me je držala, a moje čelo mi je padlo na ramo, vse se je vrtelo, vrtilo, strašno vrtilo, atemlelo, ugasnilo...

mi je, da je pod pokrit z valovito vodo... in motocikel, ki mi je tolkel v prsih, se je ustavil. Čula sem roko Bo